

ELŐFIZETŐINKHEZ, OLVASÓINKHOZ

Lezárult egy évszázad a Hadtörténelmi Közlemények életében.

A Magyar Tudományos Akadémia hadtudományi bizottsága 1887. december 3-án határozta el, hogy szűköss anyagi eszközeit hadtörténelmi folyóirat létesítésére fordítja. A szerkesztő bizottság erőfeszítései nyomán 1888 márciusában megjelent a Hadtörténelmi Közlemények első száma.

A Magyar Tudományos Akadémia és a honvédelmi miniszter szellemi és anyagi támogatásával indult tehát újtára a magyar hadtörténetírás önálló folyóirata, mely híven tükrözi az elmúlt száz esztendő magyar hadtörténetírásának szellemét és színvonalát. Írásaiból világosan kiolvashatók egy évszázad történelmi viharai, társadalmi megrázkódtatásai, tudományos változásai. A Hadtörténelmi Közlemények száz éves életét fellendülések és megtorpanások, átmeneti törések, szünetek is jellemzik. Mutatói, bibliográfiái, repertóriumai őszinte képet adnak fejlődésének történetéről, eredményeiről és hiányosságairól.

A Hadtörténelmi Közlemények 1954 óta a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum tudományos folyóirataként is egyik legfontosabb műhelye és ösztönzője a magyar hadtörténetírásnak és a hadtörténelmi ismeretek közreadásának. Szerzőinek többsége történész és hadtörténész, de teret kaptak a hadtudomány, a régészet, a múzeológia és más tudományok művelőinek hadtörténelmi jellegű munkái is.

Az évente 4 alkalommal 45—50 nyomdai ív terjedelemben, számonként 1800—2000 példányban megjelenő Hadtörténelmi Közlemények egyéni előfizetői között megtalálható tanár és katonatiszt, egyszerű érdeklődő és jeles kutató. A közületi előfizetők között vannak általános és középiskolák, egyetemek és főiskolák, tudományos intézetek és könyvtárak, gyárak és hivatalok, a fegyveres erők és testületek intézményei, alakulatai. Előfizetőink útján folyóiratunk eljut az ország minden megyéjébe, sok városába, nagy és kis községébe. Nagy eredménynek tartjuk, hogy a világ számos országában is előfizetik és olvassák folyóiratunkat.

Második évszázadába lépett folyóiratunk a hazai és külföldi érdeklődésnek a szerényebb pénzügyi lehetőségek közepette is legjobb hagyományai megőrzésével, a korunk követelményeihez való igazodással, a korszerű tudományosság igényeit kielégítő tanulmányokkal, közleményekkel, forrásközlésekkel igyekszik megfelelni.

Tisztelt Előfizetőink előtt nem ismeretlenek a nehezebb gazdasági körülmények, amelyek kihatnak folyóiratunkra is. A nyomdaköltségek növekedése és a sajtótermékek árának jelentős emelése arra kényszerít bennünket, hogy a Hadtörténelmi Közlemények évtizedek óta igen alacsony árát az 1989. évi 3. számtól kezdve felemeljük. Egy példány ára 32 Ft lesz. Bízunk abban, hogy ez a kényszerű áremelés nem fogja az érdeklődés csökkenését eredményezni. Kérjük olvasóinkat, hogy az eddiginél is nagyobb számban fizessenek elő folyóiratunkra, ez nagy erkölcsi és anyagi ösztönzést és támogatást jelentene.

A Hadtörténelmi Közlemények továbbra is évente négy alkalommal, 11—12 nyomdai ív terjedelemben fog megjelenni.

Tisztelt hazai előfizetőink!

Folyóiratunk előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR): Budapest XIII., Lehel u. 10/A — 1900 —, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215—96162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Tisztelt külföldi előfizetőink!

Tájékoztatásul közöljük, hogy a Hadtörténelmi Közleményeket külföldön a Kultúra Külkereskedelmi Vállalat (H—1389 Budapest, Pf. 149.) terjeszti. Külföldi címekre folyóiratunk a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) is előfizethető.

A szerkesztőség

К НАШИМ ПОДПИСЧИКАМ И ЧИТАТЕЛЯМ

Завершилось одно столетие в жизни журнала «Хадтёртенельми Кёзлеменьек».

Военно-научная Комиссия Венгерской Академии Наук 3 декабря 1887 года приняла решение обратить свои скромные материальные средства на создание военно-исторического журнала. В результате усилий редакционной коллегии в марте 1888 года вышел первый номер журнала «Хадтёртенельми Кёзлеменьек».

При интеллектуальной и материальной поддержке Венгерской Академии Наук и министра обороны начал свой жизненный путь самостоятельный журнал, который достоверно отображает дух и уровень венгерской военной историографии за истекшие сто лет. По опубликованным на его страницах работам читатель может проследить исторические вихри, социальные потрясения и научный прогресс за эти сто лет. В жизни журнала «Хадтёртенельми Кёзлеменьек» имели место взлеты и спады, временные срывы и даже перерывы. Указатели, библиографии и репертории журнала дают достоверную картину об истории его развития, о достигнутых результатах и недостатках.

С 1954 года «Хадтёртенельми Кёзлеменьек» как научный журнал Военно-исторического Института и Музея является одним из наиболее важных мастерских и стимуляторов венгерской военной историографии, издания военно-исторических материалов. Большинство авторов публикуемых на страницах журнала работ — историки, но в журнале публикуются также и труды археологов и представителей других наук по вопросам военной истории.

Журнал «Хадтёртенельми Кёзлеменьек» выходит 4 раза в год объемом 45—50 печатных листов, тиражом по 1800-2000 экземпляров; в числе индивидуальных подписчиков журнала — преподаватели и кадровые офицеры, научные исследователи и просто любознательные интересующиеся. Среди ведомственных органов, подписывающихся на журнал, значатся общеобразовательные и средние школы, университеты и другие вузы, научно-исследовательские институты и библиотеки, заводы и учреждения, военные училища и воинские части. Через своих подписчиков наш журнал попадает во все комитаты страны, во многие города, большие и малые селения. Мы считаем большим достижением, что во многих странах мира ведется подписка на наш журнал и его читают.

Наш журнал, вступивший во второе столетие своей жизни, даже в условиях более скромных финансовых возможностей, сумел сохранить интерес к себе и в духе верности лучшим традициям старается ответить требованиям эпохи, публикуя статьи, научные труды, материалы и источники.

Нашим уважаемым подписчикам не безызвестны более трудные экономические условия, которые воздействуют и на наш журнал. Увеличение типографских расходов и значительный рост цен на печатную продукцию вынуждают нас повысить и существовавшую в течение десятка лет весьма низкую цену на журнал.

В текущем году, начиная с 3-го номера стоимость журнала устанавливается в 32 форинта. Мы надеемся на то, что это вынужденное повышение цены не повлечет за собой снижения их интереса. Мы просим наших читателей в еще большем, чем до сих пор количестве подписываться на наш журнал, это явилось бы большим моральным и материальным стимулом и поддержкой для нас.

Журнал «Хадтёртенельми Кёзлеменьек» и впредь будет выходить 4 раза в год, объемом 11—12 печатных листов.

Уважаемые наши зарубежные Подписчики! Для информации сообщаем Вам, что журнал «Хадтёртенельми Кёзлеменьек» за границей распространяет Внетноторевое предприятие КУЛЬТУРА (H—1389 Будапешт, п/я 149). На адрес подписчика за границей на наш журнал можно подписаться также и в Бюро подписки на газеты и журналы (ХЕЛИР).

Редакция

AN UNSERE ABONNENTEN, AN UNSERE LESER

Im Leben der Zeitschrift Hadtörténelmi Közlemények (Kriegsgeschichtliche Publikationen) ist ein Jahrhundert zu Ende.

An der Ungarischen Akademie der Wissenschaften beschloß die Kommission für Kriegsgeschichte am 3. Dezember 1887, einen Teil ihrer knappen Mittel auf die Gründung einer Zeitschrift für Kriegsgeschichte zu verwenden. In Ergebnis der Anstrengungen des Redaktionsausschusses erschien die erste Nummer der Hadtörténelmi Közlemények im März 1888.

Mit der geistigen und finanziellen Unterstützung der Ungarischen Akademie der Wissenschaften und des Verteidigungsministeriums beschrift die selbständige Zeitschrift der ungarischen Kriegsgeschichtsschreibung ihren Weg. Sie spiegelt getreu den Geist und das Niveau der ungarischen Kriegsgeschichtsschreibung in den vergangenen hundert Jahren wider. Aus den hier erschienenen Schriften sind die historischen Stürme, sozialen Erschütterungen und die wissenschaftlichen Entwicklungen eines Jahrhunderts deutlich herauszulesen. Diese hundert Jahre der Hadtörténelmi Közlemények sind durch wiederholten Aufschwung und Stagnation, vorübergehende Unterbrechungen und Pausen gekennzeichnet. Ihre Register, Bibliographien und Repertoiren vermitteln ein unverfälschtes Bild von der Geschichte der Zeitschrift gleichwie von ihren erzielten Ergebnissen, aber auch von ihren Mängeln.

Die Hadtörténelmi Közlemények ist seit 1954 als wissenschaftliche Zeitschrift des Instituts und Museums für Kriegsgeschichte Anregerin und wichtige Werkstatt der ungarischen Kriegsgeschichtsschreibung sowie der Veröffentlichung kriegsgeschichtlicher Kenntnisse. Die Mehrheit ihrer Autoren bilden Historiker und Kriegshistoriker, sie eröffnete aber ihre Spalten auch den kriegsgeschichtlich geprägten Werken der Pfleger der Kriegswissenschaft, der Archäologie und anderer Disziplinen.

Unter den privaten Abonnenten der Hadtörténelmi Közlemények, die vierteljährlich in je 1800—2000 Exemplaren und in einem Umfang von 45—50 Druckbogen erscheint, sind Lehrer und Offiziere, einfache Interessenten und ausgezeichnete Forscher gleichermaßen zu finden. Unter den Abonnenten öffentlicher Anstalten gibt es Grund- und Mittelschulen, Universitäten und Hochschulen, wissenschaftliche Institute und Bibliotheken, Betriebe und Behörden, Institutionen der Streitkräfte und ihrer Körperschaften. Durch die Abonnenten erreicht unsere Zeitschrift alle Bezirke, viele Städte, größere und kleinere Gemeinden des Landes. Wir sehen es als großes Ergebnis an, daß unsere Zeitschrift auch in vielen anderen Ländern der Welt bezogen und gelesen wird.

Die Zeitschrift, die nun ins zweite Jahrhundert ihres Bestehens trat, ist bestrebt, trotz der bescheideneren finanziellen Möglichkeiten dem in- und ausländischen Interesse mit der Wahrung ihrer besten Traditionen, durch die Anpassung an die Erfordernisse unserer Zeit, mit Studien, Mitteilungen und Quellenpublikationen die den Ansprüchen der zeitgemäßen Wissenschaftlichkeit genügen, gerecht zu werden.

Unsere verehrten Abonnenten sind die erschwerten ökonomischen Verhältnisse nicht unbekannt, die sich auch auf unsere Zeitschrift auswirken. Die anziehenden Druckkosten und der bedeutende Preisanstieg der Druckerzeugnisse zwingen uns, den seit Jahrzehnten überaus niedrigen Preis der Hadtörténelmi Közlemények ab der Nummer 3 des Jahres 1989 zu erhöhen. Ein Exemplar wird 32 Forint kosten. Wir vertrauen darauf, daß diese notgedrungene Preiserhöhung kein Nachlassen des Interesses bewirken wird. Wir bitten unsere Leser, die Zeitschrift möglichst in einer noch größeren Zahl als bisher zu abonnieren, das würde uns eine große moralische und finanzielle Anregung sowie Unterstützung bedeuten.

Die Hadtörténelmi Közlemények wird nach wie vor jährlich viermal, und in einem Umfang von 11—12 Druckbogen erscheinen.

Unsere veherter ausländischen Abonnenten!

Zu Ihrer Information teilen wir mit, daß die Hadtörténelmi Közlemények im Ausland durch das Außenhandelsunternehmen Kultúra — H —1389 Budapest, Pf. 149 — vertrieben wird. An ausländische Adressen kann unsere Zeitschrift auch im Hírlapelőfizetési és Lapellátási Iroda (Büro für Zeitungsabonnement und Zeitungsversorgung) (HELIR) abonniert werden.

Die Redaktion

TO OUR SUBSCRIBERS AND READERS

The first century of the life of our journal came to its end. The Committee for Military Sciences of the Hungarian Academy of Sciences decided to establish a journal for military history on the 3rd of December 1887. Notwithstanding that the financial possibilities were scanty the first issue of the Hadtörténelmi Közlemények (Journal for Military History) came to light in March 1888.

The Hadtörténelmi Közlemények, published with the economic and intellectual help of the Hungarian Academy of Sciences and the Minister of Home Defence, is the scientific journal of the Hungarian military historiography giving a sincere picture of the spirit and level in Hungarian military historiography of the past hundred years. Its publications reflect the century's historical and social changes and the changes in scientific life. There are upswings and balkings, temporary breakages and pauses in these years, which can easily be observed in our repertories, bibliographies and registers.

Since 1954 the Hadtörténelmi Közlemények has been the journal of the Institute and Museum of War History of the Hungarian People's Army and remained to give further impulses and stimulations to publications concerning the whole circle of military history. Most of our authors are historians and war historians but we publish writings on military sciences, archeology etc., too and from any field dealing with the questions of war history.

Our journal is a quarterly, published in the size of 45—50 printed sheets per year; the number of copies reaches the 1800—2000 by numbers. There are teachers and officers of the army, amateurs and scientific research workers, primary and secondary schools, scientific institutions, libraries, factories; institutions and corps of the armed forces among our subscribers. We have subscribers and readers in all counties and most of the cities and towns of the country. It is very heartening that the Hadtörténelmi Közlemények has subscribers in many countries of the world, too.

Now we start the second century of our journal and though having more modest financial possibilities than before we strive to keep our best traditions alive and we strive to serve our subscribers and readers with publishing articles, writings and historical sources which satisfy the requirements of modern scholarship.

The economic difficulties of our country must be known among our subscribers and these have effect upon our journal, too. The printing bills and prices of typographical matters are increasing and this is why we have to raise the price of journal from the 3rd number of this year. One copy will cost 32 Ft. We hope this inevitable rise of price will not effect on decrease of the interest which our subscribers and readers take in the Hadtörténelmi Közlemények. We ask you to renew your subscriptions and we ask for new subscriptions as well; the increase of the number of subscriptions would mean a great stimulation for us.

We continue to publish our journal as a quarterly in the size of 11—12 printed sheets by numbers.

Our foreign subscribers must know that the Hadtörténelmi Közlemények is distributed by the "Kultúra Külkereskedelmi Vállalat" (Kultúra Foreign Trade Company) H—1389 Budapest, Pf. 149. Hungary. So far as foreign addresses are concerned, subscriptions can be done at the Hírlapelőfizetési és Lapellátási Iroda (Subscription and Distribution Office for Journals) (HELIR), too.

The Editorial Board

TARTALOM

TANULMÁNYOK

DOMBRÁDY LÓRÁND	Ellentétek a magyar politikai és hadseregvezetés között az 1939-es lengyel—német háború megítélésében — —	287
BORUS JÓZSEF	Valóban késve indult meg 1941. június 22-ével a Barbarossa-hadművelet? — — — — —	302

KÖZLEMÉNYEK

ESZÉNYI JÓZSEF	A Magyar Királyi Honvédség altiszti kara, 1922—1941	322
VERESS D. CSABA	A m. kir. 101/3. honi vadászrepülő század története, 1944. május 1—1945. május 16. — — — — —	348

MŰHELY

JUHÁSZ BÁLINT	A 12. könnyű hadosztály harctevékenysége 1942. augusztus hónapban — — — — —	378

FORRÁSKÖZLEMÉNYEK

BONHARDT ATTILA	A lengyel hadszíntér megtekintésére kirendelt katonai bizottság jelentése; 1939. október — — — — —	389
BALOGH MARGIT	A sopronkőhidai „hűtlenek” — — — — —	428

SZEMLE

ERWIN A. SCHMIDL	Juden in der k. (u.) k. Armee 1788—1918 (<i>Zachar József</i>)	450
PETER BROUCEK (szerk.)	Ein General im Zwielflicht (<i>Z. J.</i>) — — — — —	452
ERWIN STEINBÖCK	Österreichs militärisches Potential im März 1938 (<i>Z. J.</i>)	453
BÁRTFAI SZABÓ LÁSZLÓ	Az utolsó emberig (<i>Szabó Péter</i>) — — — — —	455
ÁGH ATTILA	Konfliktusok, háborúk (<i>Szántó Mihály</i>) — — — — —	457
N. G. PAVLENKO	Elmélkedések a hadvezér sorsáról. Voенно-исторический Zsurnál; 1988. 10., 11., 12. szám (<i>Lengyel István</i>) —	458

ELŐFIZETŐINKHEZ, OLVASÓINKHOZ — — —	464

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ

ЛОРАНД ДОМБРАДИ	Противоречия между политическим и военным руководством Венгрии в оценке польско—германской войны 1939 года — — — — —	287
ЙОЖЕФ БОРУШ	Действительно ли уже с опозданием началось осуществление плана Барбароссы 22 июня 1941 года? — —	302

СООБЩЕНИЯ

ЙОЖЕФ ЭСЕНЬИ	Унтер-офицерский состав Венгерской Королевской армии в период 1922—1941 годов — — — — —	322
ЧАБА ВЕРЕШШ Д.	История 101/3 венгерской королевской истребительной эскадрильи в период с 1 мая 1944 года по 16 мая 1945 года — — — — —	348

МАСТЕРСКАЯ

БАЛИНТ ЙУХАС	Боевые действия 12-ой легкой дивизии в августе 1942 года — — — — —	378

ИСТОЧНИКИ

АТТИЛА БОНХАРДТ	Донесение военной комиссии, назначенной для осмотра польского театра военных действий, октябрь 1939 года	389
МАРГИТ БАЛОГ	«Изменники» из Шопронкёхида — — — — —	428

ОБЗОР

ЭРВИН А. ШМИДЛ	Juden in der k. (u.) k. Armee 1788—1918 (<i>Йожеф Захар</i>)	450
ПЕТЕР БРУЦЕК (составитель)	Ein General im Zwielficht (<i>Й. З.</i>) — — — — —	452
ЭРВИН ШТЕЙНБЕКК	Österreichs militärisches Potential im März 1938 (<i>Й. З.</i>)	453
ЛАСЛО БАРТФАИ САБО	До последнего человека (<i>Петер Сабо</i>) — — — — —	455
АТТИЛА АГ	Конфликты, войны (<i>Михай Санто</i>) — — — — —	457
Н. Г. ПАВЛЕНКО	Размышления о судьбе полковника. Военно-Исторический Журнал, 1988, 10, 11, 12 (<i>Иштван Лендель</i>) — —	458

К НАШИМ ПОДПИСЧИКАМ И ЧИТАТЕЛЯМ —	465

INHALT

STUDIEN

LÓRÁND DOMBRÁDY	Gegensätze zwischen der ungarischen politischen und militärischen Führung bei der Beurteilung des polnisch-deutschen Krieges von 1939 — — — — —	287
JÓZSEF BORUS	Begann die Operation „Barbarossa“ am 22.6.1941 tatsächlich zu Spät? — — — — —	302

MITTEILUNGEN

JÓZSEF ESZÉNYI	Das Unteroffizierskorps der Königlichen Ungarischen Honvéd, 1922—1941 — — — — —	322
CSABA VERESS D.	Geschichte des königl. ung. 101/3. einheimischen Jagdfliegerkompanie, 1. Mai 1944—16. Mai 1945 — — —	348

WERKSTATT

BÁLINT JUHÁSZ	Die Kampftätigkeit der 12. leichten Division im Monat August 1942 — — — — —	378

QUELLENPUBLIKATIONEN

ATTILA BONHARDT	Bericht der zur Besichtigung des polnischen Kriegsschauplatzes beorderten Militärkommission, Oktober 1939 — — — — —	389
MARGIT BALOGH	Die „Untreuen“ von Sopronkőhida — — — — —	428

RUNDSCHAU

ERWIN A. SCHMIDL	Juden in der k. (u.) k. Armee 1788—1918 (<i>József Zachar</i>)	450
PETER BROUCEK (Hrsg.)	Ein General im Zwielicht (<i>J. Z.</i>) — — — — —	452
ERWIN STEINBÖCK	Österreichs militärisches Potential im März 1938 (<i>J. Z.</i>)	453
LÁSZLÓ BÁRTFAI SZABÓ	Bis auf den letzten Mann (<i>Péter Szabó</i>) — — — — —	455
ATTILA ÁGH	Konflikte, Kriege (<i>Mihály Szántó</i>) — — — — —	457
N. G. PAVLENKO	Betrachtungen über das Schicksal des Feldherrn. Woenno-istoritscheskij Schurnal, 1988, Nr. 10, 11, 12. (<i>István Lengyel</i>) — — — — —	458
	AN UNSERE ABONNENTEN, AN UNSERE LESE	466

CONTENTS

STUDIES

LÓRÁND DOMBRÁDY	Conflicts between the political management and the military command in Hungary in connection with the judgement of the 1939 Polish-German war — — —	287
JÓZSEF BORUS	Was the start of the Operation Barbarossa late on the 22nd of June 1941? — — — — — — — — —	302

ARTICLES

JÓZSEF ESZÉNYI	The staff of non-commissioned officers of the Royal Hungarian Honvéd Army, 1922-1941 — — — — —	322
CSABA VERESS D.	The history of the Home Fighter Squadron No 101/3, 1st of May 1944-16th of May 1945 — — — — —	348

WORKSHOP

BÁLINT JUHÁSZ	The activity of the Light Division No 12 in August 1942	378

HISTORICAL SOURCES

ATTILA BONHARDT	The relation of the military commission, delegated to inspect the theatre of war in Poland, October 1939 —	389
MARGIT BALOGH	“Disloyals” in Sopronkőhida — — — — —	428

REVIEW

ERWIN A. SCHMIDL	Juden in den k. (u.) k. Armee 1788-1918 (<i>József Zachar</i>)	450
PETER BROUCEK (ed.)	Ein General im Zwielficht (<i>J. Z.</i>) — — — — —	452
ERWIN STEINBÖCK	Österreichs militärisches Potential im März 1938 (<i>J. Z.</i>)	453
LÁSZLÓ BÁRTFAI SZABÓ	To the Last Man (<i>Péter Szabó</i>) — — — — —	455
ATTILA ÁGH	Conflicts, Wars (<i>Mihály Szántó</i>) — — — — —	457
N. G. PAWLENKO	Meditation on the Fate of the General. Woeno-istorichesky Journal, No 10-12. 1988 (<i>István Lengyel</i>) — —	458

TO OUR SUBSCRIBERS AND READERS	468

FELHÍVÁS

A magyar nép, megpróbáltatásokkal terhes történelme során, számtalanszor vált áldozatává pusztító háborúnak. Századokon át alig akadt nemzedék, amelyet ne tizedeltek volna meg a fegyverek. Különösen sok vért és életet követeltek nemzetünktől a XX. század háborúi. Családok milliói borultak gyászba elpusztult szeretteik miatt; száz-
ezrek veszték el úgy, hogy a sír sem maradt fenn, ahol az emlékezők a kegyelet virágait elhelyezhetnék.

A Zrínyi Katonai Kiadó, valamint a Hadtörténeti Intézet és Múzeum arra vállalkozott, hogy nevük és adataik összegyűjtésével és kiadásával állítson emléket az első és második világháborúban áldozatul esett honfitársainknak.

Az elmúlt hónapok tapasztalatai azt bizonyítják, hogy a második világháború magyar katonai és polgári áldozatait, csupán a levéltári forrásokra támaszkodva, megközelítőleg sem tudjuk megismerni. Az elesett és fogságban meghalt katonákról, az elhurcolt és soha vissza nem tért polgári személyekről nagyon kevés adat áll rendelkezésre. Ugyanakkor – és ezt sok jó példa bizonyítja – a községekben és városokban egy vagy több lelkes kutató, helytörténész, a helyi nyilvántartásokra és az élő emlékezetre alapozva, képes a veszteségek megbízható felmérésére.

Ezért ismételten a társadalom segítségét kérjük. Felhívjuk mindazokat, akik községeinkben, városainkban, fővárosunk kerületeiben szívükön viselik az áldozatok emléke megörökítésének ügyét; az állami és társadalmi szerveket, honismereti bizottságokat, helytörténészeket, hogy kollektív vagy egyéni munkával járuljanak hozzá a feladat megoldásához, állítsák össze a helység, kerület katonai és polgári veszteségeinek adatait.

E hatalmas munkát egyetlen országos központból közvetlenül segíteni nem lehetséges, ezért kívánatos, hogy megyei szinten a feladatra társadalmi bizottságok alakuljanak. A Magyar Néphadsereg a társadalmi bizottságok tevékenységét megyénként egy titkári feladatokat ellátó személy megbízásával és az adminisztratív munka feltételének megteremtésével fogja támogatni.

A helységekben folytatandó felmérésben szükséges kérdésekről a Hadtörténeti Intézet és Múzeum az országos sajtó útján ad tájékoztatást.

Hisszük, hogy felhívásunk megértésre és támogatásra talál.

Szerzőink figyelmét felhívjuk az alábbiakra:

1. A szerkesztőség csak olyan kéziratokat fogad el, amelyek megfelelnek az „első közlés” kívánalmainak.

2. A kéziratot három példányban kérjük a szerkesztőséghez eljuttatni, mellékelve — új szerző esetében — külön lapon a szerző nevét, lakcímét, esetleg telefonszámát, munkahelyét, beosztását és tudományos fokozatát.

3. Végleges szövegű kéziratokat kérünk, mert a korrektúrában változtatásokra (kiegészítésekre) már nincsen lehetőség.

4. A szerkesztőség optimális terjedelműnek az 1,5—2,5 íves kéziratot tekinti — a jegyzetapparátussal együtt. 3 ívet meghaladó tanulmányt technikai okok miatt nehezen tudunk közölni. (Egy ív: 22 géppel írt oldal, oldalanként 28 sorral, soronként 65 leütéssel.)

5. A kéziratok jobb kezelhetősége érdekében kérjük, hogy a másolatot is az első példánnyal azonos — nem másoló — papírra gépeljék, normál, nem gyöngybetűs írógéppel. Az esetleges javításokat a második és harmadik példányra is kérjük rávezetni.

6. A kiemeléseket a szerző egyszer húzza alá, a kézirat lapjait folyamatosan és arab számokkal számozza, a jegyzeteket a kézirat végére helyezze, külön lapszámozással.

7. Az idegen nyelvű forrásokból az idézeteket általában magyarra fordítva kérjük, s csak olyan kivételes esetekben az eredeti nyelven is, amikor értelmezésük problematikus lehet.

8. A jegyzetapparátusban a jegyzetszámozás folyamatosan és arab számokkal történjék. A hivatkozott mű szerzőjének nevét egyszerű aláhúzással emelje ki a kézirat szerzője és pontosan tüntesse fel a levéltári, kézírattári és bibliográfiai adatokat.

9. Folyóiratunk az évszázadokat római számokkal jelöli. (Az idézetek, tanulmány- és könyvcímek kivételével.)

10. Recenziók esetében a cím mellett szükségesek a pontos bibliográfiai adatok és idegen nyelvű kiadványok esetén a cím magyar fordítása is. A recenziók terjedelme az öt kéziratoldalt lehetőleg ne haladja meg.

11. Nyomdatechnikai és terjedelmi okokból csak minimális illusztrációs anyagot fogadunk el. A szerző a számozott és címmel ellátott ábrákat, táblázatokat csatolja a kéziratához, feltüntetve minden ábra és táblázat hátlapján a nevét és a kézirat címét, a kéziratban pedig a táblázatok és ábrák helyét.